

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,  
t.a.v. de Minister van Algemene Zaken, Innovatie,  
Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke  
Ordening  
L.G. Smith Blvd. 76  
Alhier

Uw brief: 29 maart 2023  
Uw kenmerk: LV - 23/0002  
Datum: 10 mei 2023  
Kenmerk: RvA 19-23

Onderwerp: Ontwerp-Landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening belasting over bedrijfsomzetten en additionele voorzieningen PPS-projecten (AB 2006 no. 83), de Landsverordening bestemmingsheffing AZV (AB 2014 no. 59) alsmede van een aantal aanverwante belastingverordeningen (Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel II)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-Landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening belasting over bedrijfsomzetten en additionele voorzieningen PPS-projecten (AB 2006 no. 83), de Landsverordening bestemmingsheffing AZV (AB 2014 no. 59) alsmede van een aantal aanverwante belastingverordeningen (Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel II), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

## 1. Algemeen

1.1 Gezien de beoogde datum van inwerkingtreding van 1 juni 2023 voor onder meer de belasting over bedrijfsomzetten en additionele voorzieningen PPS-projecten (hierna: afzonderlijk BBO en BAVP en gezamenlijk BBO/BAVP) en de bestemmingsheffing AZV (hierna: BAZV) bij de invoer van goederen en de relatie die dit heeft met de Landsbegroting 2023, wordt de Raad verzocht het ontwerp, dat wederom wijzigingen in het belastingstelsel zal bewerkstelligen, met hoge urgentie te behandelen en zo spoedig mogelijk advies uit te brengen.<sup>1</sup> Het ontwerp is echter pas op 30 maart jl. bij de Raad ter advisering binnengekomen.

Naast het feit dat een dergelijk late aanbieding maakt dat het op voorhand al zeer twijfelachtig is of de beoogde datum van inwerkingtreding van 1 juni 2023

---

<sup>1</sup> Zie ook het advies van de Raad inzake de ontwerp-landsverordening houdende diverse wijzigingen in het kader van belastinghervorming d.d. 22 november 2019, kenmerk RvA 142-19, vindplaats <https://rva.aw/rva/wp-content/uploads/2020/04/RvA-142-19.pdf> en het advies inzake de ontwerp-Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel 1, d.d. 11 november 2022, kenmerk RvA 85-22, vindplaats <https://rva.aw/rva/wp-content/uploads/2022/10/RvA-85-22-1.pdf>.



realistisch haalbaar moet worden geacht, staat de gang van zaken haaks op de opmerking in de toelichting dat de regering veel waarde hecht aan een gefaseerde introductie van fiscale wetgeving, waardoor een ruime en reële voorbereidingstijd voor nieuwe wetgeving wordt ingepland en er voldoende gelegenheid bestaat voor de Staten om daar zorgvuldig naar te kijken.<sup>2</sup>

1.2 In de toelichting wordt opgemerkt dat het Belastingplan 2023 de nodige richting geeft aan de ingeslagen weg naar een verdere structurele hervorming van de Arubaanse belastingwetgeving met positieve stappen in de richting van een duurzaam belastingsysteem gebaseerd op eenvoud en een evenwichtige verdeling van de belastingdruk binnen de samenleving.<sup>3</sup>

Reeds in 2019 werden voorstellen gedaan voor het tot stand brengen van een stelsel, dat bij moest dragen aan een eerlijke(re) verdeling van het inkomen, stimulering van de economie en een efficiënte uitvoerbaarheid en controle door de belastingdienst.<sup>4</sup> Deze voorstellen waren opgenomen in een ontwerp-landsverordening houdende diverse wijzigingen in het kader van belastinghervorming, die op 22 november 2019 ter advisering aan de Raad werd aangeboden. Een van die voorstellen betrof de introductie van heffing van BBO/BAVP en BAZV bij invoer. Het was de bedoeling dat dit ontwerp op 1 januari 2020 in werking zou treden. Dit werd later uitgesteld naar 1 april 2020.

Door het uitbreken van de COVID-19-pandemie werden die hervormingen echter niet verder doorgevoerd.<sup>5</sup> Daarvoor in de plaats zou een systeem op basis van een belasting over de toegevoegde waarde (hierna: Btw) worden ingevoerd, waarvan de beoogde invoeringsdatum van 1 januari 2023 echter niet haalbaar bleek. De regering gaf toen wel aan nog steeds voornemens te zijn een Btw-systeem in te voeren. Om aan financiële verplichtingen en gemaakte afspraken te kunnen voldoen, werd er op dat moment onder meer voor gekozen om in de tussentijd de BBO te verhogen.<sup>6</sup> Per 1 januari 2023 trad de Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel I in werking (AB 2022 no.161). Thans is het ontwerp Belastingplan - Deel II aan de Raad ter advisering voorgelegd, waarin opnieuw wordt voorgesteld een belasting op de invoer van goederen in te voeren. Volgens de toelichting wordt in het kader van de belasting op de invoer van goederen ook de heffing van de huidige invoerrechten meegenomen. Specifieke voorstellen tot aanpassing van de invoerrechtenheffing zijn separaat aan de Raad toegezonden.<sup>7</sup>

---

<sup>2</sup> MvT, p. 6.

<sup>3</sup> MvT, p. 5.

<sup>4</sup> Zie de toelichting bij de ontwerp-landsverordening Belastingplan 2023 - Deel 1, p. 1.

<sup>5</sup> MvT, p. 3.

<sup>6</sup> Zie de toelichting bij de ontwerp-landsverordening Belastingplan 2023 - Deel 1, p. 4.

<sup>7</sup> Uittreksel van de besluitenlijst van de vergadering van de ministerraad d.d. 18 april 2023 (BE-23/23).



1.3 Van een integrale aanpak van de belastinghervorming met als oogmerk de omvorming van het huidige stelsel naar een modern, gebaseerd op de laatste inzichten, ingericht belastingstelsel dat zo min mogelijk disruptief is voor de economie, eenvoudig is uit te voeren en de compliance maximaliseert, wordt naar het oordeel van de Raad nog steeds onvoldoende blijk gegeven.

1.4 De Raad wijst op de veelheid van indirecte heffingen in Aruba. Zo kent het huidige systeem de volgende heffingen gericht op consumptie, dan wel heffingen die worden doorbelast aan de consument:

Type indirecte heffing	Opbrengst (Landsbegroting 2023)
1. BBO/BAVP	Afl. 312.615.000
2. BAZV <sup>8</sup>	Afl. 234.461.000
3. Invoerrechten	Afl. 200.000.000
4. Toeristenheffing <sup>9</sup>	Afl. 125.282.000
5. Accijnzen	Afl. 162.652.000
6. Speelvergunningsrecht	Afl. 22.779.000
7. Deviezenprovisie	Afl. 50.000.000
<b>Totaal</b>	<b>Afl. 1.107.789.000</b>

En hoewel de regering een Btw-systeem voor ogen heeft, waarbij het de vraag is of belasting op de kamerverhuur (toeristenheffing) en de belasting op casino omzet (speelvergunningsrecht) ook in een Btw zullen worden omgezet met een afwijkende systematiek, dan wel afwijkende tarieven, wordt de introductie van een dergelijk systeem naar de toekomst verschoven.<sup>10</sup>

Invoerrechten en accijnzen zijn daarbij afwijkende vormen van indirecte belasting, waarbij de invoerrechten, naast het genereren van opbrengst voor de overheid, mede bedoeld zouden moeten zijn om lokale productie te beschermen en de accijnzen in principe zijn bedoeld om, naast het genereren van opbrengst voor de overheid, het gedrag van consumenten te beïnvloeden, dan wel bepaalde consumptie te ontmoedigen op basis van kwantiteit.

Verder wordt opgemerkt dat een belasting op het invoeren van goederen niet goed past in het systeem en het rechtskarakter van de BBO-heffing. De BBO-heffing is

<sup>8</sup> Het bedrag voor de BAZV is afgeleid van het in de Landsbegroting 2023 opgenomen bedrag aan BBO/BAVP en bepaald op  $\frac{3}{4}$  van Afl. 312.615.000.

<sup>9</sup> Het bedrag aan toeristenheffing betreft het totaalbedrag aan door toeristen betaalde heffing en niet alleen het deel (Afl. 51.115.000, wat 40,8% van het totaal is) dat naar het Land gaat.

<sup>10</sup> MvT, p. 9.

een belasting over bedrijfsomzetten, een productiebelasting.<sup>11</sup> Door het incorporeren van een belasting op de invoer van goederen voor zowel ondernemers als particulieren in dezelfde regeling worden elementen van een verbruiksbelasting geïncorporeerd in een systeem van productiebelasting. Dit gemengde systeem gaat zeer waarschijnlijk wringen.<sup>12</sup>

1.5 De Raad is daarnaast van mening dat de thans gedane voorstellen de beoogde eenvoud en evenwichtige verdeling van de belastingdruk niet zullen bewerkstelligen. Het BBO-systeem is een cumulatief systeem dat elke schakel in het productieproces belast. In de kern een eenvoudig systeem, dat met een laag tarief een relatief hoge opbrengst kan genereren. Een tarief van totaal 7% is echter niet meer laag te noemen en versterkt de nadelige effecten van een cumulatief systeem, zoals het overslaan van schakels in het productieproces, het niet uitbesteden van specialistische werkzaamheden en de bevordering/instandhouding van de grijze en zwarte economie. De grijze en zwarte economie worden gestimuleerd omdat de BBO fungeert als een kostenpost voor de ondernemer. Het wordt daarom steeds aantrekkelijker te werken met een ondernemer die geen BBO afdraagt. Door elementen van een verbruiksbelasting toe te voegen aan het BBO-systeem, zoals een heffing bij invoer bij goederen, met een beperkt aftrekrecht en (het verleggen van) de heffing op bepaalde diensten, zoals de heffing over elektronische diensten, die per 1 januari 2023 is ingevoerd<sup>13</sup>, wordt het systeem bovendien alleen maar ingewikkelder gemaakt.

1.6 In haar rapport van oktober 2018<sup>14</sup> heeft het Internationaal Monetair Fonds (hierna: IMF) verder al aangegeven dat:

*Closer economic integration and greater outward orientation, which promote growth, would require the elimination of trade taxes and their replacement by domestic taxes, preferably broad-based consumption taxes such as VAT, but possibly also excise taxes. However, based on Aruba's current revenue needs and administrative capacity, the mission suggests retaining the import duties for the*

---

<sup>11</sup> Sinds 1 juli 2018 is ook de natuurlijke persoon die onroerende goederen, niet zijnde een eigen woning, verhuurt in de heffing betrokken, ondanks dat er geen direct ondernemerschap aanwezig is.

<sup>12</sup> Door een beperkt recht van aftrek toe te kennen ontstaat strijd met het gelijkheidsbeginsel en het neutraliteitsbeginsel. De BBO is geen neutrale belasting omdat het door de cumulatie invloed heeft op consumentenbeslissingen en ondernemersbeslissingen. Door schakels over te slaan in het productieproces of door bepaalde specialistische werkzaamheden niet uit te besteden wordt belasting bespaard: in Aruba is de BBO een kostenpost voor de ondernemer. Een ondernemersbeslissing of consumentenbeslissing zou echter uitsluitend op zakelijke overwegingen moeten zijn gebaseerd en niet op fiscale overwegingen. Dit wordt het neutraliteitsbeginsel genoemd. De belasting bij invoer met een beperkt recht van aftrek en een hoog tarief van 7% versterkt het niet-neutrale karakter van de BBO. De Raad acht dit een ongewenste situatie.

<sup>13</sup> Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel I (AB 2022 no.161).

<sup>14</sup> Internationaal Monetair Fonds, *Technical Assistance Report 'Aruba: Toward a Sustainable Tax System'*, d.d. oktober 2018.



*time being, but harmonizing the import duty tariff by moving all goods taxed higher than 12 percent to the 12 percent category and all goods taxed at positive rates lower than 6 percent to the 6 percent category, while keeping the 0 percent category as is. Finally, the mission suggests maintaining at this time the current foreign exchange commission, another import duty, since it is a stable and substantial source of revenue.*

Het IMF adviseert dus over te gaan naar een brede consumptiebelasting (voorstel is een Btw), waarin de invoerrechten en de deviezenprovisie zijn geïntegreerd, en een eventuele heffing van accijnzen. Gezien de toenmalige situatie werd geadviseerd een en ander gefaseerd te introduceren. Nu echter reeds bijna 5 jaar zijn verstreken lijkt het moment daar om de aanbevelingen van het IMF uit te voeren. Ook professor Cnossen (een van de auteurs van het IMF-advies) heeft in zijn artikel dat de consumptiebelastingen in het Caraïbisch gebied analyseert, het volgende aangegeven:

*In that light, this article evaluates the general consumption taxes (GCTs), also called VATs or goods and services taxes, in the member countries of the Caribbean common market (CARICOM). More revenue is needed after the COVID-19 crisis, and although GCTs should be the main instrument to address that, most appear ill equipped to do so. Exemptions and zero rates on domestic goods and services have eroded the various GCT bases and undermined their efficient revenue-raising functions. The numerous base concessions should be reconsidered. This article examines how that can be done, paying special attention to Aruba, Curaçao, Sint Maarten, and Suriname, which still levy antiquated turnover taxes. Unlike GCTs, those taxes are inherently ill designed to raise more revenue in a non-distortionary manner. The introduction of GCTs has much to do with CARICOM's formation, which requires a level playing field for trade. Well-designed GCTs make that possible through appropriate border tax adjustments – that is, zero rates on exports (full refund of GCT levied in prior stages of production and distribution) and taxation of imports on par with domestic transactions (with credit for tax in subsequent transactions). That form of external neutrality cannot be separated from internal neutrality. Transactions between taxable domestic businesses should also not be stuck with GCT that distorts producer and consumer choices and that may enter into export prices, undermining a country's competitive position. In short, internal neutrality is a prerequisite for external neutrality.<sup>15</sup>*

Ook uit bovenstaande blijkt dat het noodzakelijk is om de invoerrechten uit te faseren of in ieder geval niet te verhogen, zoals de regering thans in bepaalde gevallen voornemens is te doen.<sup>16</sup> De invoerrechten worden immers mede gebruikt om een redelijke bescherming te bieden aan lokale productie (binnen de WTO-richtlijnen). Er is noch een rationele, noch een economische onderbouwing voor het feit dat er na de voorgenomen aanpassing van de invoerrechtstarieven nog steeds hogere tarieven gehanteerd zullen worden dan die tarieven die door het IMF als transitietarieven worden voorgesteld. Als de reden voor het handhaven van die hogere tarieven ligt in het ontmoedigen van consumptie, dan zou dit juist middels accijnzen, die een verbruikskarakter hebben, dienen te worden gerealiseerd, omdat die daar het juiste

<sup>15</sup> Sijbren Cnossen, *Modernizing General Consumption Taxes in the Caribbean*, Tax Notes International, Volume 100, d.d. 14 december 2020.

<sup>16</sup> Uittreksel van de besluitenlijst van de vergadering van de ministerraad d.d. 18 april 2023 (BE-23/23).



instrument voor zijn. Het in stand laten van een brede invoerrechtenheffing betekent in feite een dubbele consumptieve belasting bij invoer, waarvan één niet verrekenbaar is en de ander gedeeltelijk. Dit lijkt in strijd met de hervormingsgedachte waarbij gestreefd wordt naar eenvoud. Ter vergelijking merkt de Raad op dat op de BES-eilanden het tarief voor invoerrechten op nul is gesteld, aangezien er bij de grens reeds een Algemene Bestedingsbelasting wordt geheven.

1.7 Volgens de regering is er een fiscale prikkel aanwezig om goederen zelf te importeren. Een particulier of ondernemer die goederen (rechtstreeks) invoert is immers geen BBO/BAVP en BAZV verschuldigd, die hij daarentegen wel verschuldigd is indien hij (diezelfde) goederen koopt van een in Aruba gevestigde ondernemer, die de BBO/BAVP en BAZV in zijn prijzen zal doorberekenen. De prikkel om goederen zelf te importeren wordt sterker naarmate het tarief van de BBO/BAVP en BAZV hoger wordt. Gelet hierop acht de regering het wenselijk om met ingang van 1 juni 2023 BBO/BAVP en BAZV te gaan heffen op het invoeren van goederen.<sup>17</sup> Ondernemers hebben op grond van voorgesteld artikel 10 van het ontwerp recht op vooraftrek van de bij invoer betaalde BBO/BAVP en BAZV op handelsgoederen, waarbij het begrip handelsgoed wordt gedefinieerd als goederen die zijn bestemd voor wederverkoop en goederen die bestemd zijn om te worden verwerkt, bewerkt en geassembleerd tot een nieuw handelsgoed in de eigen onderneming.

1.8 Het is een feit van algemene bekendheid dat een groot deel van de inkoop van de detailhandel zonder tussenkomst van een lokale distributeur geschiedt. Dit geldt onder meer voor juweliers- en kledingzaken, bouwmarkten en autohandelaren, en de grotere supermarkten. Omdat het hier handelsgoederen betreft, zal er in deze gevallen geen verandering optreden in de effectieve druk van de BBO/BAVP en BAZV als gevolg van de invoering van de heffing aan de grens. Dit ligt anders ten aanzien van het invoeren van goederen door particulieren en de Raad acht het dan ook terecht dat de directe invoer door particulieren wordt belast op eenzelfde wijze als de situatie waarin een particulier goederen van een lokale ondernemer koopt. De Raad vraagt zich daarom ten eerste af, of is overwogen om uitsluitend BBO/BAVP en BAZV bij invoer te heffen van alle niet-ondernemers, die goederen zelf in het buitenland aankopen en importeren. Het al dan niet besparen van de BBO/BAVP en BAZV zal in die gevallen dan geen rol meer spelen.

1.9 Daarnaast zijn er talloze voorbeelden op te noemen waarin het begrip handelsgoed tot discussie zal leiden. In de toelichting wordt opgemerkt dat ook hotels en restaurants in bepaalde gevallen recht hebben op aftrek van BBO/BAVP en BAZV.<sup>18</sup> In welke gevallen dat is wordt niet verder toegelicht en is dan ook niet geheel duidelijk:

---

<sup>17</sup> MvT, p. 9.

<sup>18</sup> MvT, p. 15.



- Een supermarkt bewerkt fruit en groenten tot gesneden en gewassen fruit en groente. Naar de Raad aanneemt is hier aftrek toegestaan aangezien het een bewerking betreft en het resultaat wederom een handelsgoed is.
- Een supermarkt of restaurant verwerkt voedingsmiddelen tot een kant en klare maaltijd zonder bediening, die door de klant wordt afgehaald. De Raad gaat ervan uit dat hier ook vooraftrek is toegestaan. Ook in dit geval kan geredeneerd worden dat het handelsgoederen betreft die een bepaalde bewerking tot een nieuw handelsgoed hebben ondergaan.
- De supermarkt of restaurant geeft gelegenheid tot het aldaar nuttigen van die maaltijd aan tafels met gebruikmaking van de borden en bestek. Onduidelijk is of er dan nog steeds sprake is van een handelsgoed of dat er dan sprake is van dienstverlening, dan wel van een gemengde prestatie die leidt tot een gedeeltelijke aftrek van BBO/BAVP en BAZV, waarvan de uitwerking in de praktijk niet eenvoudig zal blijken.
- Hetzelfde voorbeeld als hiervoor, maar nu met volledige bediening. Wordt de maaltijd zelf dan nog als handelsgoed beschouwd? En welke onderdelen vallen dan nog onder de aftrek? Geldt de aftrek dan nog enkel voor het vlees, en bijvoorbeeld niet voor de specerijen die bij de bereiding zijn gebruikt? Hoe vindt de toerekening plaats aan de verschillende bestanddelen van de maaltijd?
- Een gelegenheid verkoopt drank in ongeopende verpakking. Voor een supermarkt zou dan sprake zijn van een handelsgoed, maar maakt het verschil of het flesje bier bij de bar wordt afgehaald, of bij de tafel wordt gebracht? Valt het flesje bier in het eerste geval wel aan te merken als handelsgoed en in het tweede geval niet meer, omdat dan geredeneerd kan worden dat sprake is van (al dan niet gedeeltelijke) dienstverlening? En als het flesje geopend wordt? Is dan sprake van dienstverlening of kan gesproken worden van de doorlevering van een handelsgoed, nadat het een bepaalde bewerking heeft ondergaan?

Verder worden bouwmaterialen veelal direct geïmporteerd en geïncorporeerd in een gebouw. Dit roept de vraag op of, indien dat gebouw vervolgens als geheel of in delen wordt verkocht, de bouwmaterialen dan als handelsgoederen worden bestempeld. Is dat niet het geval, dan zal de invoering van de heffing bij invoer tot een aanzienlijke kostenverhoging van onroerende zaken leiden. De Raad vraagt zich af of met deze gevolgen rekening is gehouden.

Ook is er onduidelijkheid ten aanzien van bedrijven die airconditioninginstallaties verkopen inclusief de installatie daarvan. Niet duidelijk is of de apparatuur dan nog steeds onder het begrip handelsgoed valt. En zo dit niet het geval is en de ondernemer de apparatuur apart gaat verkopen en, separaat, al dan niet via een zusterbedrijf de installatie gaat verzorgen, of er dan wel aftrek mogelijk is voor wat betreft het invoeren van de apparatuur.



Het voorbeeld dat in de toelichting gegeven wordt ten aanzien van de kapsalons draagt evenmin bij aan het verduidelijken van het begrip handelsgoed.<sup>19</sup> De producten die in een kapsalon worden gebruikt voor het wassen, knippen en verven van het haar worden menig maal in andere (grotere) verpakkingen geleverd, dan de producten, die verkocht worden voor het thuisgebruik door de klant. Is dit echter niet het geval, dan zou dit erop neer komen, dat in die gevallen op het moment van invoer niet bepaald kan worden of, en voor welk deel van de zending, sprake is van handelsgoederen en dientengevolge welk deel voor vooraftrek in aanmerking komt.

In de praktijk zal het begrip handelsgoed dus veel vragen oproepen en zeker niet leiden tot een vereenvoudiging van het belastingstelsel. De definitie van het begrip handelsgoed, zoals in het ontwerp wordt voorgesteld, kan leiden tot afbakeningsproblemen en ontgaansmogelijkheden. Het werkt ontwijkingsgedrag van ondernemers in de hand en zal tot veel discussie met de belastingdienst leiden. Het valt immers te verwachten dat belastingplichtigen zullen trachten om goederen onder de definitie van handelsgoederen te brengen. Dit roept tevens de vraag op of de belastingdienst voldoende capaciteit heeft om de aangiften BBO/BAVP en BAZV op juistheid te controleren.

1.10 In het geval dat de bij invoer te betalen heffing op bouwmaterialen in verband met het realiseren van bouwwerken en andere productiemiddelen niet voor aftrek in aanmerking komt, worden daarmee de investeringen voor de ondernemer kostbaarder en zal dit uiteindelijk tot gevolg hebben dat met hetzelfde bedrag minder aan investeringswaarde gerealiseerd kan worden.

Daarnaast kan de verwachte toename van de verkoop van bouwmaterialen, die door de per 1 januari 2021 ingevoerde verlaging van de invoerrechten op bouwmaterialen<sup>20</sup> bewerkstelligd zou moeten worden, onder druk komen te staan. En ook in andere sectoren zal de heffing bij de invoer gevolgen hebben voor de beoogde effecten van lage(re) invoerrechten, zoals het bevorderen van milieuvriendelijke investeringen.<sup>21</sup>

In een Btw-systeem zou de volledige door de ondernemer betaalde op consumptiegerichte belasting te verrekenen en/of terug te vorderen zijn en daarmee de

---

<sup>19</sup> MvT, p. 15.

<sup>20</sup> Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 8 maart 2021 (AB 2021 no. 42).

<sup>21</sup> Denk bijvoorbeeld aan een windmolenpark welke wordt gebouwd voor de opwekking van elektriciteit. De invoerrechten van (onderdelen van) windturbines kennen een laag invoerrechtentarieff van 2% (tariefpost 84.12) om deze milieuvriendelijke investeringen te bevorderen. Naast de heffing van invoerrechten zal een heffing van 7% worden geheven bij invoer. Dit maakt de stimulans van de lage invoerrechten weer ongedaan. Bovendien zal dit leiden tot hogere elektriciteitsprijzen omdat de kosten uiteindelijk weer zullen worden doorberekend aan de consument.





investeringen in (c.q. verbetering van) de onderneming neutraal zijn voor de consumptiebelasting.

1.11 Verder worden renovaties van bijvoorbeeld hotels, *time-share* en *vacation rentals* duurder. Zo is de heffing bij invoer op bijvoorbeeld nieuw meubilair voor deze sector<sup>22</sup> niet aftrekbaar aangezien het geen handelsgoed betreft. De toeristische sector zou daardoor kunnen besluiten niet of later te renoveren en geen nieuw meubilair en dergelijke te kopen voor de kamers. Dit gaat ten koste van de kwaliteit van het toeristische product. Ook dit gaat in tegen de regeringsvisie om kwaliteitstoerisme te bevorderen.<sup>23</sup> Dit dient mede worden beschouwd in het kader van de afschaffing van het IPC-regime voor hotels, de verhoging van de toeristenheffing van 9,5% naar 12,5% en de verhoging van het BBO-tarief van 1,5% naar 2,5% per 1 januari 2023. De belastingdruk voor hotels, *time-share* en *vacation rentals* is in een tijdsbestek van 5 maanden aanzienlijk verhoogd, zonder dat de regering onderzoek heeft gedaan naar de economische effecten hiervan op lange termijn. Gelet op het feit dat de economie op Aruba vrijwel volledig afhankelijk is van het toerisme adviseert de Raad de gevolgen voor de toeristische sector diepgaand te onderzoeken.

1.12 Gezien het voorgaande geeft de Raad in overweging te bepalen dat iedere ondernemer voor alle door hem ingevoerde goederen in aanmerking komt voor vooraftrek van de door hem betaalde heffing bij invoer. Er kan immers van uitgegaan worden dat door de ondernemer ingevoerde goederen al dan niet op directe wijze zullen worden aangewend om omzet te genereren, de grondslag waarover de ondernemer uiteindelijk weer BBO/BAVP en BAZV dient af te dragen. Ook is het administratief een stuk eenvoudiger te verwerken, er hoeft geen onderscheid gemaakt te worden tussen handelsgoederen en goederen die niet als zodanig bestempeld kunnen worden.<sup>24</sup>

Daarbij zou dit voor ondernemers die nu in het grijze en zwarte circuit opereren een prikkel kunnen zijn om zich ook te laten registreren.

---

<sup>22</sup> Op meubilair voor de hotelsector dient overigens al een relatief hoog tarief aan invoerrechten betaald te worden. Het IMF is de mening toegedaan dat dit verlaagd zou moeten worden.

<sup>23</sup> Zie het facebookbericht van 25 april 2023 van de minister van toerisme en volksgezondheid, waarin de minister aangeeft dat zijn toerismebeleid gericht is op het tot stand brengen van kwaliteitstoerisme, met als doelgroep toeristen met een inkomen van meer dan 150.000 dollar per jaar. (<https://www.facebook.com/danguioduber/posts/pfbid0fcVcgMXFogvcDjWF7hfuXH8F9m749zfHZjoT1o89jsEdQm1okio2Jth15N1uu6Kkl>).

<sup>24</sup> Dit zou dan tevens een eerste stap zijn in de richting van een Btw-stelsel, dat de regering op termijn wil gaan invoeren, en zowel de ondernemer als de belastingdienst de kans geven om aan een dergelijk systeem te wennen.

1.13 Eerder heeft de regering aangegeven dat wanneer de heffing van BBO/BAVP en BAZV bij invoer wordt ingevoerd, overwogen kan worden om ook voor buitenlandse investeringen investeringsaftrek toe te staan.<sup>25</sup> Het is de Raad opgevallen dat bij de voorgenomen maatregelen dit echter niet is meegenomen. Gezien de verslechtering van het investerings- en ondernemingsklimaat (zie onderdeel 2.2), het afschaffen van bijna alle stimuleringsmaatregelen om investeerders aan te trekken en te behouden en het beperkte lokale aanbod van verschillende productsoorten, waaronder bouwmaterialen en bouwproducten<sup>26</sup>, vraagt de Raad zich af waarom het vereiste dat, om voor investeringsaftrek in aanmerking te komen, de aankopen van binnenlandse ondernemers afgenomen dienen te worden, niet is komen te vervallen.

1.14 De Raad heeft ten slotte opnieuw geconstateerd dat in het ontwerp geen overgangsregeling is opgenomen. Voor ondernemers en particulieren kunnen zonder een dergelijke bepaling onverwachte kosten ontstaan indien zij goederen besteld hebben voordat de voorgenomen maatregelen bekend zijn gemaakt en waarbij de goederen pas na inwerkingtreding in Aruba aankomen. Afhankelijk van de grootte van de bestelling, kan het hier om een aanzienlijke kostenstijging gaan. Dit klemmt des te meer nu de beoogde datum van inwerkingtreding reeds op zeer korte termijn is voorzien en ondernemers en particulieren hier niet of onvoldoende op kunnen anticiperen. Ook blijkt hieruit dat de regering zich weinig rekenschap verschaft van het feit dat voor grote projecten en investeringsopdrachten, zoals de renovatie en herinrichting van de luchthaven en de nog in aanbouw zijnde hotels, ver vooruit en voor de lange termijn (financieel) gepland wordt. De hogere kosten voor deze projecten, als gevolg van de invoering van de heffing bij invoer, zijn in deze bedrijfseconomische afwegingen niet meegenomen en leiden direct tot hogere kosten of hadden wellicht tot een andere investeringsbeslissing kunnen leiden. Dit staat op gespannen voet met het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel. Het direct invoeren van de voorgestelde maatregelen zonder een deugdelijke overgangsregeling, dan wel compenserende maatregelen, zal mogelijk ook tot terughoudendheid bij of het uitblijven van potentiële (nieuwe) investeerders hebben. De Raad herhaalt zijn opmerking uit zijn advies inzake Deel I van het Belastingplan 2023 dat hiermee wederom de indruk gewekt wordt dat er sprake is van een weinig betrouwbare overheid.<sup>27</sup>

---

<sup>25</sup> Zie het Nader Rapport bij het advies van de Raad op de ontwerp-Landsverordening Belastingplan 2023, d.d. 25 november 2022, kenmerk SMR-W-376/2022, p. 28.

<sup>26</sup> Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling (2023) *Aruba's Transitie Naar Een Duurzaam & Inclusief Economisch Model*, p. 19 - 20.

<sup>27</sup> Zie het advies van de Raad inzake de ontwerp-Landsverordening Belastingplan 2023 - Deel 1, d.d. 11 november 2022, kenmerk RvA 85-22, vindplaats <https://rva.aw/rva/wp-content/uploads/2022/10/RvA-85-22-1.pdf>.

## 2 Financiële en economische implicaties

De toelichting stelt dat er geen of zeer beperkte (financiële) gevolgen zullen zijn voor het bedrijfsleven als gevolg van de introductie van de heffing bij invoer en dat - bij inwerkingtreding per 1 juni 2023 - de geschatte meeropbrengsten voor 2023 op Afl. 20 miljoen geraamd worden.<sup>28</sup> Uit de door de Raad opgevraagde aanvullende informatie blijkt dat op jaarbasis de extra belastingopbrengsten door de introductie van de heffing bij invoer geschat worden op bijna Afl. 54 miljoen. Zowel uit de toelichting als uit de nader ontvangen informatie, wordt niet duidelijk welk deel van deze meeropbrengsten ontvangen wordt a) van particulieren die consumptiegoederen invoeren, of b) van ondernemingen die productiemiddelen invoeren.

Verder blijkt uit de door de Raad ontvangen gegevens dat de voorgenomen aanpassing van de heffingsstructuur van invoerrechten<sup>29</sup> tot een totale jaarlijkse inkomstenderving van Afl. 4 miljoen voor het Land zal leiden. Aldus wordt per saldo Afl. 50 miljoen op jaarbasis aan burgers en ondernemingen onttrokken en is er dus wel degelijk sprake van een aanzienlijke lastenverhoging die door de burger en het bedrijfsleven gevoeld gaat worden. Deze bedragen zijn nog exclusief het verwachte compliance effect, hetgeen een additionele afdracht/onttrekking tot gevolg zou moeten hebben.

De Raad mist in de toelichting echter een totaalbeeld van de effecten van het belastingplan op de economie. Niet alleen zullen de voorgestelde wijzigingen direct en indirect doorwerken in het prijsniveau in Aruba, Aruba zal tevens minder aantrekkelijk worden voor investeerders en de voorgestelde wijzigingen zullen negatief doorwerken in de internationale concurrentiepositie van het toeristisch product van Aruba.

### 2.1 Kosteffecten I: Koopkracht

2.1.1 Ondanks dat de toelichting niet ingaat op financiële gevolgen voor de burgers, zijn deze er wel degelijk. De onduidelijkheid die bestaat over de grootte van deze gevolgen, maakt dat de voorgenomen maatregelen een aanzienlijk risico bevatten voor de koopkrachtontwikkeling van burgers.

Een kleinschalige economie, zoals die van Aruba, heeft enkele karakteristieke aspecten in zich die voor de betaalbaarheid en beschikbaarheid van producten nadelig zijn. Zo zullen in een kleinschalige economie minder vaak schaalvoordelen voor ondernemingen bij hun productie en verkoop behaald kunnen worden en zal met betrekking tot bepaalde productsoorten de concurrentie beperkt zijn. Deze beide

---

<sup>28</sup> MvT, p. 14.

<sup>29</sup> MvT, p. 7.



factoren hebben voor de consument een negatieve invloed op het prijsniveau van lokaal verkochte producten. Bovendien zijn door de beperkte schaal van de Arubaanse economie niet alle door de consument gewenste productsoorten of productvarianten in Aruba beschikbaar en zijn lokaal verkrijgbare alternatieven onvoldoende voorhanden. Daarnaast werken abrupte en onvoorziene prijsverhogingen op internationale markten vrijwel direct nationaal door.<sup>30</sup>

De Arubaanse consument zal door de voorgenomen maatregel zowel direct als indirect geconfronteerd worden met een prijsverhogend effect. De consument die goederen rechtstreeks zelf invoert, zal hierover belasting moeten gaan betalen.

En hoewel de toelichting stelt dat door de systematiek van aftrek van voorbelasting van de bij invoer betaalde heffing op handelsgoederen geen kostprijsverhogend effect optreedt<sup>31</sup>, ontstaat dit effect in andere gevallen wel. Hierbij valt te denken aan het invoeren van productiemiddelen (zijnde niet-handelsgoederen) door ondernemingen ten behoeve van het uitoefenen van hun bedrijf (zoals meubilair en computerapparatuur) en het invoeren van handelsgoederen door ondernemers die onder de kleineondernemersregeling (hierna: KOR) vallen. Deze ondernemingen worden vanwege de heffing bij invoer geconfronteerd met hogere bedrijfskosten, waarbij de verschuldigde BBO/BAVP en BAZV veelal doorberekend wordt in de prijzen en op indirecte wijze leidt tot hogere consumentenprijzen.<sup>32</sup>

Aldus zal voor de consument sprake zijn van zowel een direct prijsverhogend effect als een indirect prijsverhogend effect bij doorberekening van de hogere (productie)kosten in de consumentenprijs. Zeker voor consumenten met een beperkt budget kan hierdoor de toegang tot bepaalde productmarkten worden beperkt of zelfs verdwijnen.

2.1.2 Aangezien de toelichting niet ingaat op het prijsopdrijvende effect van de voorgenomen maatregelen, is niet duidelijk wat de grootte van dit effect en de uiteindelijke gevolgen voor de consument zijn. Dat het hier om significante verhogingen kan gaan, wordt niet alleen veroorzaakt door de hoogte van het percentage dat aan belasting bij invoer betaald dient te worden, maar ook uit het feit dat het systeem van de BBO/BAVP en de BAZV, als complicerende factor, een cumulatief karakter heeft. De toelichting vermeldt hierover dat a) dit effect bij de invoering van de BBO werd onderkend, maar dat dit mede gelet op het (relatief) beperkt aantal schakels in Aruba in voldoende mate ondervangen kon worden en b) de gecumuleerde gecombineerde druk

---

<sup>30</sup> Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling (2023) *Aruba's Transitie Naar Een Duurzaam & Inclusief Economisch Model*, p. 1.

<sup>31</sup> MvT, p. 10.

<sup>32</sup> MvT, p. 9.

van de BBO/BAVP en BAZV afhankelijk is van het aantal schakels via welke goederen en diensten aan de consument worden geleverd. Er wordt echter geen beeld geschetst van de grootte van dit cumulatieve effect, zoals bijvoorbeeld a) hoeveel deze cumulatie gemiddeld is, b) hoeveel deze cumulatie is voor verschillende sectoren en productsoorten en c) of de marktstructuur en de daarbij te doorlopen schakels veranderd zijn ten opzichte van het moment van invoering van de BBO. Daarbij komt dat destijds enkel een BBO werd ingevoerd met een relatief laag tarief van 3% - er was toen nog geen sprake van een BAVP en BAZV - waardoor de nadelen van het cumulatieve karakter minder zwaar wogen.

2.1.3 Verder is de consument het afgelopen jaar geconfronteerd met een zeer hoge inflatie<sup>33</sup> en de sinds 1 januari 2023 van toepassing zijnde verhoging van de BBO. Hoewel door de regering enige compenserende maatregelen zijn getroffen, werd de koopkracht van het overgrote deel van Arubaanse bevolking het afgelopen jaar (aanzienlijk) aangetast.<sup>34</sup> Ook blijkt uit de meest recente cijfers van de Centrale Bank van Aruba (hierna: CBA) dat voor 2023 een krimp van de reële economie wordt verwacht en een daling van de - in reële termen - private consumptie als gevolg van de te verwachten aanhoudende hoge inflatie.<sup>35</sup> Door de thans voorgestelde maatregelen wordt de Arubaanse consument wederom geconfronteerd met prijsverhogingen die zijn koopkracht en zijn toegankelijkheid tot producten nog verder onder druk zal zetten. Ondanks de eerder gepresenteerde doelstelling van de regering om de leefkwaliteit voor burgers te verhogen door onder meer de kosten van het levensonderhoud te verlagen<sup>36</sup> en de welvaart en leefbaarheid op Aruba te verhogen<sup>37</sup>, gebeurt in de praktijk het tegenovergestelde. De voorgenomen maatregelen zullen juist bijdragen aan de door de regering onderkende verminderde koopkracht en een sinds het jaar 2000 stagnerende ontwikkeling van het reële BBP per inwoner, waardoor de welvaart en leefbaarheid van burgers nog verder onder druk komen te staan.<sup>38</sup>

<sup>33</sup> De inflatie in de maand februari 2023 bedraagt 7,1% in vergelijking met de maand februari 2022. Zie [www.cbs.aw](http://www.cbs.aw).

<sup>34</sup> Wat betreft de inflatiecorrectie zijn per 1 januari 2023 het ouderdomspensioen en het weduwen- en wezenpensioen met 5% gestegen en de minimumlonen met 4,3%. Beide aanpassingen zijn lager dan de inflatie over het afgelopen jaar, terwijl voor andere inkomensgroepen compenserende maatregelen uitgebleven zijn. Ook de compensatie voor de verhoging van de BBO - door verhoging van de belastingvrije voet en verlaging van de loon- en inkomstenbelastingtarieven - is, bij (al dan niet volledige) doorrekening van de BBO-verhoging aan de afnemer en het cumulatieve effect van de BBO, onvoldoende om de prijsstijging van de consumentenprijs volledig te compenseren.

<sup>35</sup> Centrale Bank van Aruba (2023), *Economic Outlook - March 2023*, p. 6 - 7.

<sup>36</sup> Minister van Financiën, Economie en Cultuur (2019) *Economic Policy: A strong and resilient economy 2019-2022*, p. 11.

<sup>37</sup> Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling (2023) *Aruba's Transitie Naar Een Duurzaam & Inclusief Economisch Model*, p. 3.

<sup>38</sup> Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling (2023) *Aruba's Transitie Naar Een Duurzaam & Inclusief Economisch Model*, p. 1 - 2. De meeropbrengst die volgens de toelichting

## 2.2 Kosteneffecten II: Investerings- en ondernemingsklimaat

2.2.1 De kosten voor het invoeren van productiemiddelen om een bedrijf a) te kunnen starten, b) voort te kunnen zetten, 3) uit te breiden, 4) te renoveren of 5) in te richten, zullen stijgen door de heffing bij invoer. Voor ondernemers geldt, net als voor consumenten, dat niet alle door de onderneming gewenste productsoorten/productvarianten of voor de onderneming noodzakelijke producten in Aruba beschikbaar zijn. Ook kan het zijn dat deze producten onvoldoende gesubstitueerd kunnen worden door lokaal beschikbare producten teneinde het beoogde kwaliteitsniveau van de eindproducten te kunnen handhaven of te bereiken.<sup>39</sup>

2.2.2 Daarnaast zullen ondernemers die onder de KOR vallen ook met kostenstijgingen te maken krijgen bij het invoeren van handelsgoederen. Deze ondernemers zijn ontheven van de verplichting tot het doen van aangifte en het voldoen van de BBO/BAVP en BAZV. Vanwege deze ontheffing, heeft de KOR-ondernemer geen recht op aftrek van de bij invoer afgedragen BBO/BAVP en BAZV. Deze extra kosten zullen het voor kleine ondernemers moeilijker kunnen maken om een bedrijf te starten of voort te zetten.

2.2.3 Hoewel de regering recent nog heeft aangegeven dat het investerings- en ondernemingsklimaat dient te worden bevorderd<sup>40</sup> en in de toelichting wordt gesteld, dat het Belastingplan 2023 gericht is op de verbetering van het investeringsklimaat<sup>41</sup>, zal de voorgenomen belastingheffing op de invoer van goederen, vanwege de slechts beperkte aftrekbaarheid, het investerings- en ondernemingsklimaat in Aruba juist verslechteren.<sup>42</sup> Door de voorgenomen belastingheffing op de invoer van goederen zullen ondernemers in Aruba, van groot tot klein, geconfronteerd worden met kostenstijgingen. Voor ondernemingen die deze kosten niet kunnen doorberekenen aan hun afnemers (denk bijvoorbeeld aan een bakker en de 'canasta basico') of waarbij dit bedrijfseconomisch niet wenselijk is, heeft dit direct effect op hun bedrijfsresultaat. Dit strookt niet met de visie van de regering om ondernemerschap en innovatie in Aruba te stimuleren en aantrekkelijk te houden, aangezien deze de belangrijkste groeimotor van

---

nodig is zou ook door andere maatregelen, zoals kostenbesparingen bij de overheid en een betere controle door de belastingdienst, kunnen worden bereikt. Deze maatregelen hebben geen gevolgen voor de koopkracht van de burger.

<sup>39</sup> Dat er een zwak lokaal aanbod is van verschillende productsoorten, waaronder bouwmaterialen en bouwproducten, wordt door de regering onderkend. Zie Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling (2023) *Aruba's Transitie Naar Een Duurzaam & Inclusief Economisch Model*, p. 19 - 20.

<sup>40</sup> Zie het Nader Rapport bij het advies van de Raad op de ontwerp-Landsverordening Belastingplan 2023, d.d. 25 november 2022, kenmerk SMR-W-376/2022, p. 24.

<sup>41</sup> MvT, p. 5.

<sup>42</sup> In het voorstel zijn evenmin compenserende maatregelen of stimuleringsmaatregelen opgenomen die deze verslechtering kunnen voorkomen dan wel beperken.

de Arubaanse economie zijn; belemmeringen voor innovatie, diversificatie en specialisatie dienen juist, aldus de regering, verminderd of verwijderd te worden.<sup>43</sup>

### 2.3 Concurrentiepositie op markt toeristisch product

De verslechtering van het investerings- en ondernemingsklimaat als gevolg van de voorgenomen belastingmaatregelen, zal tot gevolg kunnen hebben dat nieuwe investeringen in en renovaties van hotels en andere horecagelegenheden achterblijven. Voor het toeristisch product van Aruba - waarbij de focus op een hoge toegevoegde waarde ligt en het van groot belang is dat deze industrie zich strategisch continu goed weet te (her)positioneren<sup>44</sup> - dreigt hierdoor het gevaar van een verslechtering van haar internationale concurrentiepositie. Het uitblijven van noodzakelijke verbeteringen en ontwikkelingen om de kwaliteit van het toeristische product te behouden of te verbeteren, zal - gezien de dynamische en competitieve internationale markt van toerisme - de concurrentiepositie van Aruba als toerismebestemming in de toekomst onder druk zetten. Als belangrijkste economische pilaar van Aruba ontstaat hiermee niet alleen een groot risico voor deze sector, maar voor de economie als geheel.

## 3 Ontwerp-landsverordening

3.1 De in hoofdstuk 1, artikel 1, van de Landsverordening belasting over bedrijfsomzetten en additionele voorzieningen PPS-projecten opgenomen definitiebepalingen gelden enkel voor dat hoofdstuk en de daarop rustende bepalingen. De Raad adviseert dit zodanig aan te passen dat de in artikel 1 opgenomen definities van toepassing zijn voor deze landsverordening en de daarop rustende bepalingen.

3.2 In artikel 10, vijfde lid, van het ontwerp staat dat de belasting wordt terugggegeven indien de aftrek hoger is dan de verschuldigde belasting. Dit geschiedt bij teruggaafbeschikking. De Raad acht het wenselijk een termijn te bepalen voor het afgeven van de teruggaafbeschikking en de uitbetaling. Daarnaast acht de Raad het wenselijk om een regeling te treffen voor situaties waarin de Inspecteur zich niet aan deze termijnen houdt.

Verder wordt niet toegelicht of de teruggaafbeschikking een voor bezwaar vatbare beschikking is en of er voor de belastingplichtige een bezwaar- en beroepsprocedure open staat. De Raad adviseert nadrukkelijk te bepalen dat de teruggaafbeschikking als een voor bezwaar vatbare beschikking wordt aangemerkt en dat

---

<sup>43</sup> Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling (2023) *Aruba's Transitie Naar Een Duurzaam & Inclusief Economisch Model*, p. 3.

<sup>44</sup> Zie het Nader Rapport bij het advies van de Raad op de ontwerp-Landsverordening Belastingplan 2023, d.d. 25 november 2022, kenmerk SMR-W-376/2022, p. 11, 38.

bij het uitblijven van de teruggavebeschikking binnen de daarvoor geldende periode daartegen bezwaar kan worden gemaakt (bezwaar tegen een fictieve afwijzing/weigering). Het is de Raad daarnaast onduidelijk waarom van het oorspronkelijke voorstel, waarbij sprake was van een overheveling van een tegoed naar de volgende maand, is afgeweken. Ook vraagt de Raad zich af of een dergelijke teruggave verrekend zal worden met openstaande belastingschulden, waartegen al dan niet bezwaar is ingediend, of dat de teruggave zonder meer zal worden uitbetaald. Tot slot vraagt de Raad zich af of de teruggaven tijdig zullen kunnen worden uitbetaald.

3.3 In het voorgestelde artikel 10, zesde lid, wordt verder nog bepaald dat de ondernemer, bedoeld in artikel 14a, eerste lid, geen recht heeft op de aftrek van belasting als bedoeld in het derde lid. Waarom de regering deze beperking gerechtvaardigd acht om recht te doen aan de KOR wordt niet toegelicht. Wel betekent dit dat deze ondernemers hun producten duurder zien worden en deze tegen een hogere prijs aan de consument zullen aanbieden. Op de gevolgen die dit heeft voor hun concurrentiepositie wordt in de toelichting niet nader ingegaan. Ook blijft onduidelijk wat er gebeurt als zij de omzetgrens van Afl. 50.000,- overschrijden. Zij dienen dan over de levering van het goed waarvoor die overschrijding tot stand komt alsnog BBO/BAVP en BAZV af te dragen<sup>45</sup>, maar onduidelijk is of zij dan ook de door hun betaalde heffing bij invoer alsnog kunnen verrekenen. En wat als de levering bijvoorbeeld al twee maanden daarvoor plaatsvond? En wat als dan bijvoorbeeld die ene fles shampoo van de totale zending ervoor zorgt dat de Afl. 50.000,- wordt overschreden, wordt dan de heffing die bij invoer over de zending is betaald, naar verhouding terugbetaald, of geldt dat dan voor de hele zending, die deels al wel, en deels nog niet is doorverkocht?

3.4 Artikel 10a, eerste lid, van het ontwerp, gaat over situaties waarin de ondernemer te veel, dan wel te weinig belasting ter zake van de invoer van goederen in aftrek heeft gebracht. Het te veel, dan wel te weinig in mindering gebrachte bedrag wordt op dat tijdstip verschuldigd en op grond van artikel 10, eerste lid, voldaan. De Raad vraagt zich af of voor het doen van suppletieaangiften het BOI-portaal reeds is toegerust, dan wel daartoe toegerust zal worden.

3.5 Vrijstelling van de belasting ter zake van de invoer op goederen wordt verleend ter zake van de invoer van goederen waarvoor aanspraak op vrijstelling van invoerrechten bestaat overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Landsverordening in-, uit- en doorvoer.<sup>46</sup>

Voor een aantal goederen geldt dan, dat wel de belasting ter zake van de invoer betaald dient te worden, maar over de doorlevering dan weer geen BBO/BAVP en BAZV

---

<sup>45</sup> Zie artikel 14a, vijfde lid, van de Landsverordening BBO/BAVP en BAZV.

<sup>46</sup> Zie voorgesteld artikel 1d.



dient te worden afgedragen, zoals uitsluitend op recept verkrijgbare geneesmiddelen en kunstgebitten en kunsttanden. Ook brandstof voor de opwekking en levering van water en elektriciteit is vrijgesteld van BBO/BAVP.<sup>47</sup> Het is naar de mening van de Raad niet logisch belasting bij invoer te heffen over goederen die op grond van artikel 11, eerste lid, onderdelen d, e en f, zijn vrijgesteld bij doorlevering. Indien een bepaalde ondernemer alleen of grotendeels vrijgestelde leveringen verricht zouden er voortdurend restituties aan deze ondernemer moeten worden uitbetaald. Indien de betreffende ondernemer geen recht op vooraftrek heeft zou de kostprijs van zijn producten 7% hoger worden, hetgeen bij bijvoorbeeld geneesmiddelen of brandstoffen geen gewenste situatie is. Het komt de Raad voor, dat het eenvoudiger wordt, de vrijstellingen met elkaar in overeenstemming te brengen. Op die manier kan ook het aantal terugaafbeschikkingen beperkt blijven.

3.6 De formulering van de in artikel IV, onderdeel A, voorgestelde wijziging van de Petroleumverordening zeegebied Aruba (AB 1987 no. 89) dient te worden herzien.

3.7 In het voorgestelde artikel 13c wordt een aantal artikelen van overeenkomstige toepassing verklaard op de BAVP. In de opsomming wordt ook artikel 1c genoemd. Artikel 1c van het ontwerp verwijst echter naar artikel 8, waarin wordt bepaald dat het tarief voor de heffing van de BBO 2 ½% bedraagt. Door artikel 1c op te nemen in de opsomming in het voorgestelde artikel 13c wordt onduidelijk of dit tarief van toepassing is op de heffing van de BAVP of dat dit het in artikel 13b genoemde tarief van 1 ½% van toepassing is. Het ontwerp dient op dit punt aangepast te worden.

#### **4. Redactionele opmerkingen**

In de marge van zowel in het ontwerp als de toelichting zijn enkele voorstellen tot redactionele verbeteringen opgenomen.

#### **5. Conclusie en eindadvies**

De Raad is van mening dat hetgeen thans wordt voorgesteld het Arubaanse belastingstelsel alleen nog maar ingewikkelder maakt, tot meer onduidelijkheden leidt en de belastingdruk voor de Arubaanse samenleving verhoogt. Hij is dan ook de mening

---

<sup>47</sup> Op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel d en e, van de Landsverordening BBO/BAVP, zijn uitsluitend op recept verkrijgbare geneesmiddelen en medische kunst- en hulpmiddelen, orthopedische artikelen en kunstgebitten en kunsttanden vrijgesteld van BBO. De invoerrechten op geneesmiddelen bedragen 6%, over kunstgebitten en kunsttanden wordt 12% invoerrechten geheven. Op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel f, van de hiervoor genoemde landsverordening zijn brandstoffen van bedrijven die als doel hebben de opwekkingen en levering van water en elektriciteit vrijgesteld van BBO. Op bepaalde olieproducten is weliswaar een tarief van 0% invoerrechten van toepassing, maar deze zijn daarmee niet vrijgesteld van invoerrechten.



toegedaan dat het voorgestelde niet zal leiden tot de beoogde vereenvoudiging van het belastingstelsel, waarbij de belastingdruk evenwichtiger wordt verdeeld. Door de vele onduidelijkheden voorziet de Raad eveneens grote problemen in de uitvoering.

Verder brengt het steeds op korte termijn wijzigen van geldende belastingregels onzekerheid met zich mee, hetgeen het vertrouwen in de overheid niet ten goede komt. Dat dit een negatieve invloed op het investerings- en ondernemingsklimaat heeft, behoeft geen nader betoog.

De Raad adviseert om in plaats van het invoeren van een heffing op de invoer van goederen daadwerkelijk over te gaan tot het invoeren van een ‘zuiver’ systeem van op consumptie gerichte belastingen, waarbij ondernemers de door hun in dat kader betaalde belasting in mindering kunnen brengen op de door hen af te dragen op consumptieve bestedingen gerichte belastingen. Gezien het feit dat de voorbereidingen voor het invoeren van een dergelijk systeem reeds geruime tijd geleden zijn aangevangen, lijkt er thans nog genoeg tijd te resteren om een dergelijk systeem per 1 januari 2024 in werking te kunnen laten treden.

De Raad kan zich weliswaar met de doelstelling, doch niet met de inhoud van het ontwerp verenigen en adviseert U het niet aan de Staten aan te bieden, dan nadat met zijn opmerkingen rekening is gehouden.

De Secretaris,

De Voorzitter,

---

mr. A. Braamskamp

---

mr. D.G. Kock